

ਪੇਸ਼ਕਸ਼

ਵਧੀਆ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ *ਟੀਚਰ ਦੀ ਗਾਈਡ* ਨਾਮਕ ਇਸ ਭਾਗ ਵਿਚ ਪਾਠਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਕਸਦ ਪਾਠ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ, ਦਿਲਚਸਪ, ਸਮਝ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਮੰਨਣ ਯੋਗ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿਖਾਉਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਦੇ ਹਾਵ-ਭਾਵ ਵਿਖਾਉਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਾਠ ਸਿਖਾਉਣ ਵੇਲੇ ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ।

ਪਾਠ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ:

ਪ੍ਰਬੰਧ

ਕਿਸੇ ਪਾਠ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਖਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਵ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੇ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤਾ ਦੂਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਬੈਠਣ ਤੇ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚ ਟੀਚਰ ਬਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤਾ ਦੂਰ ਬੈਠਣ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਦੂਰ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਕ ਉਲਟ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ੂਰ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੋਲ ਮੇਜ਼ ਜਾਂ ਕੁਰਸੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ ਤੇ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਅਧਿਐਨ ਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਟੀਚਰ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਖੱਬੂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਥ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸਨੂੰ ਲਿਖਦਿਆਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਮੱਗਰੀ

ਟੀਚਰ ਦੀ ਗਾਈਡ ਦੇ ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਧਿਐਨ ਸ਼ੀਟ, ਬਾਈਬਲ ਅਤੇ ਪੈੱਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਨੁਵਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੱਖਰ-ਅੱਖਰ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਵੇ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਕਿੰਗ ਜੇਮਸ, ਦਿ ਅਮੈਰੀਕਨ ਸਟੈਂਡਰਡ, ਦਿ ਨਿਊ ਅਮੈਰੀਕਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਜਾਂ ਦਿ ਰਿਵਾਈਜ਼ਡ ਸਟੈਂਡਰਡ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਾਈਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ O.V. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਧਿਐਨ ਸ਼ੀਟ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਾਏ

ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਬਹੁਤ ਫਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਨੁਵਾਦ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹ ਨਾ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਮੋਟੀ ਛਪਾਈ ਵਾਲੀ ਬਾਈਬਲ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟੀਚਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਬਾਈਬਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਇਤਾਂ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਵਕਤ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਪਾਠ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਾਠ ਦਾ ਅਸਰ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਕਈ ਵਾਰ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਟੀਚਰ ਅਧਿਐਨ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਹੀ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਪਾਠ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ

ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਪਰ ਅਰਥ ਭਰਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਟੀਚਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬੇਹਤਰ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਟੀਚਰ ਪਾਠ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦਿੰਦਿਆਂ ਟੀਚਰ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਸਮਝਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਫਿਰ, ਟੀਚਰ ਪਾਠ ਦੇ ਹਰ ਭਾਗ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਪਾਠ ਦੇ ਕਈ ਭਾਗ ਕਰ ਕੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਭਾਗ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦੇ ਕੇ ਟੀਚਰ ਉਸਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਦੱਸਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹਰ ਭਾਗ ਦਾ ਸਾਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਟੀਚਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲਾ ਪਾਠ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਪੂਰਾ ਪਾਠ ਫੇਰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਟੀਚਰ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖੇ ਗਏ ਪਾਠ ਦਾ ਸਾਰ ਦਸ ਕੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਪਾਠ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਟੀਚਰ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਾਠ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਟੀਚਰ ਦੀ ਗਾਈਡ ਦੇ ਪਾਠ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਆਇਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਲਿਖੇ, ਕੀ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸਤੋਂ ਲਿਖਣ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਐਨ ਸ਼ੀਟ ਵਿਚ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਭਰੇ।

ਅਧਿਐਨ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਟੀਚਰ ਲਈ ਇਕ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਇਹ

ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਧਿਐਨ ਸੀਟ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਰਹੇਗੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਜਦ ਚਾਹੇ ਅਧਿਐਨ ਸੀਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲਿਖ ਜਾਂ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਆਇਤਾ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਸਮਝ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ 'ਤੇ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਹੌਸਲਾ-ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਠ ਦੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਟੀਚਰ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ, 'ਕੀ ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਂ ਕਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਈਬਲ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿਓ, ਪਰ ਜੇ ਬਾਈਬਲ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਮੰਨੋ।'

ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਓਨੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਬਹੁਤੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਗੇ ਵੱਧਣ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤਾ ਹੌਲੀ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਬੋਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲਾ ਪਾਠ ਸਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਲਏ ਕਿ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਸਮਝ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜੇ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲਾ ਟੀਚਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੋਂ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗੇ। ਜੇ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਪਾਠ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰੀ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਫਿਰ ਕਦੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੇ।

ਪਾਠ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜੇ ਟੀਚਰ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਤਿਆਰੀ' ਸਿਰਲੇਖ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਾਠ ਵਿੱਚੋਂ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅੱਠ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮੀਖਿਆ ਵੀ ਕਰੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਪਾਠ ਕਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।